

KANSALLINEN JULKISTEN HANKINTOJEN STRATEGIA 2020

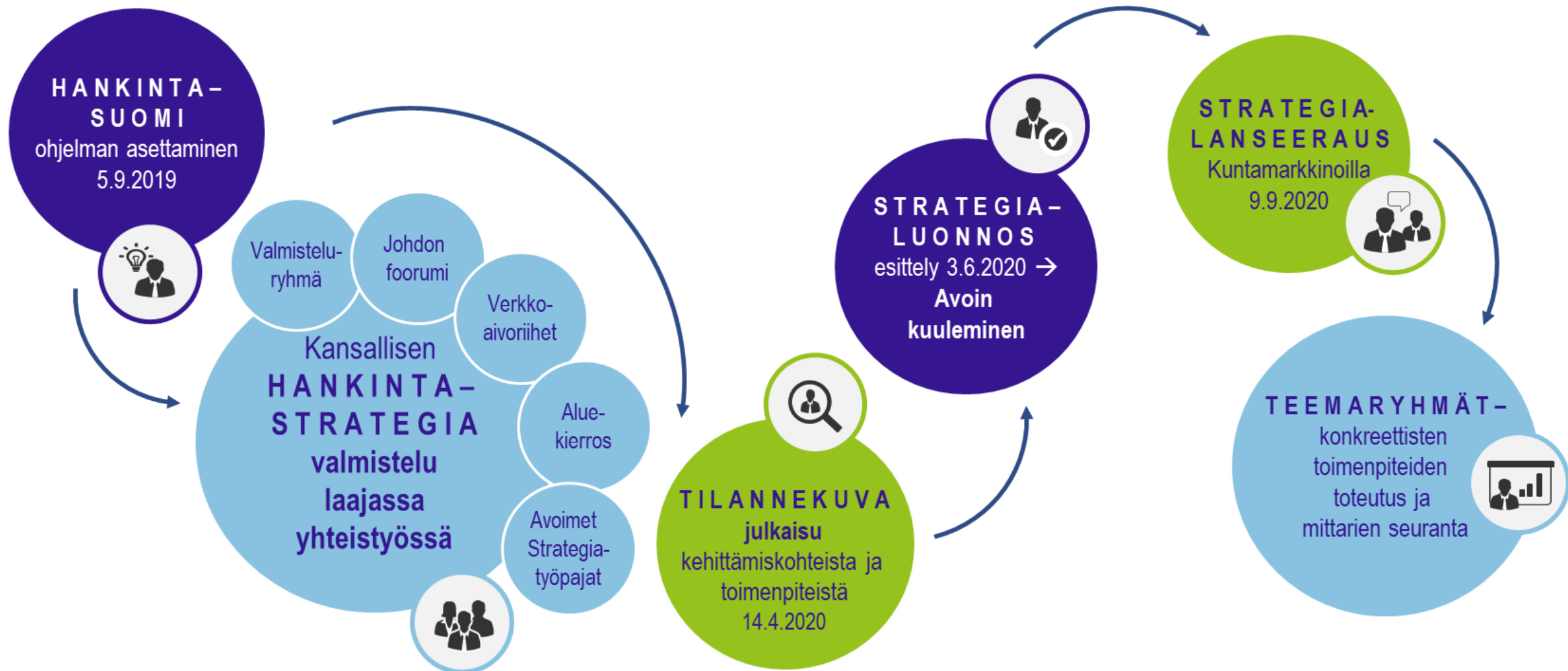

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

KUNTA-
LIITTO

STRATEGIAN VALMISTELU

KANSALLINEN JULKISTEN HANKINTOJEN STRATEGIA

- [Kansallinen julkisten hankintojen strategia 2020](#)
 - [Liite 1 Toimeenpanon kuvaus](#)
 - [Liite 2 Strategiset vaikuttavuusmittarit](#)
- [Valtioneuvoston periaatepäätös](#)

Lisätietoa <https://vm.fi/hankinta-suomi>

Strategian 8 tahtotilaa, joihin liittyy 25 konkreettista tavoitetta

STRATEGINEN JOHTAMINEN

Johdamme hankintoja strategisena toimintona ja hyödynnämme hankintojen potentiaalin tavoitteidemme saavuttamisessa

HANKINTATAIDOT

Teemme hankinnat ammattimaisesti ja kehitämme osaamistamme jatkuvasti

TIEDOLLA JOHTAMINEN JA VAIKUTTAVUUS

Suomi on edelläkävijä hankintojen tiedolla johtamisessa ja vaikuttavuuden kehittämisessä

TOIMIVAT HANKINNAT

Teemme toimivia ja laadukkaita hankintoja osallistavasti ja edistään markkinoiden elinvoimaisuutta

INNOVAATIOT

Ratkaisemme haasteita innovaatioilla ja teemme hankintoja kokeilevasti ja kehitysmuotoisesti

TALOUDELLINEN KESTÄVYYS

Edistämme hankinnoilla yhteiskuntavastuullisesti julkisen talouden kestävyyttä

SOSIAALINEN KESTÄVYYS

Edistämme hankinnoilla sosiaalista yhteiskuntavastuuta julkishallinnon sekä yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä

EKOLOGINEN KESTÄVYYS

Suomi on ekologisten julkisten hankintojen suunnannäyttävä

EKOLOGINEN KESTÄVYYS

Suomi on ekologisten julkisten hankintojen suunnannäyttäjä

Julkinen sektori voi olla merkittävä markkinavaikuttaja ympäristöystävällisten ratkaisujen, kuten uusien energia- ja resurssitehokkaiden, vähähiilisten sekä puhtaiden ratkaisujen hankkijana.

Valtion ja kuntien on toimittava siten, että julkisten hankintojen avulla edistetään ilmasto- ja kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista. Näin Suomesta muodostuu suunnannäyttäjä myös eurooppalaisella tasolla.

EKOLOGINEN
KESTÄVYYS

Tuemme julkisilla hankinnoilla Suomen hiilineutraalisuustavoitetta 2035 ja kiertotalouden toteuttamista

Suomen tavoitteena on olla hiilineutraali 2035 ja edistää kiertotaloutta. Ekologisesti kestäville hankinnoille tuetaan vähähiilisiä ja kiertotalouden mukaisia ratkaisuja. Tällöin hankittavissa tavaroissa, palveluissa tai rakennusurakoissa on pienemmät elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset kuin tavanomaisissa vaihtoehdoissa. Tarvitsemme yhteistyötä ja hyviä käytäntöjä konkreettisten kansallisten vähähiilisyystavoitteiden asettamiseksi vaikuttavimpiin hankintakategorioihin.

Tuemme luonnon monimuotoisuuden säilymistä hankintojen avulla

Luonnon monimuotoisuuden säilyminen on elämämme perusedellytys. Sen takia on tärkeää tunnistaa, mikä merkitys julkisilla hankinnoilla voi olla monimuotoisuuden säilymisessä. Suomessa on tarpeen tunnistaa kansallisesti merkittävimmät hankintakokonaisuudet, jotka tukevat luonnon monimuotoisuuden säilymistä.

STRATEGIAN TAVOITTEET

Edistämme kestävästä ruokajärjestelmästä elintarvike- ja ruokapalveluhankinnoissa ja käytämme kestävästi ja vastuullisesti tuotettuja elintarvikkeita

Kestävä ruokajärjestelmä on ruokaturvan perusta. Ilmastonmuutos, monimuotoisuuden häviäminen ja kriisitilanteet voivat heikentää Suomessakin ruokaturvaa merkittävästi. Hyvällä huoltovarmuudella turvataan kriisitilanteiden edellyttämä ruoantuotannon omavaraisuus. Elintarvike- ja ruokapalveluhankinnoissa tulee käyttää hankintakriteereitä, jotka edistävät ympäristön kannalta hyviä viljelymenetelmiä, elintarviketurvallisuutta, ravitsemusta sekä eläinten hyvinvointia ja terveyttä, ja jotka edistävät samalla kestävästä ruokahuollosta ja ekologista kestävyttä.

EKOLOGINEN
KESTÄVYYS

NÄIHIN RYHDYMME ALUKSI

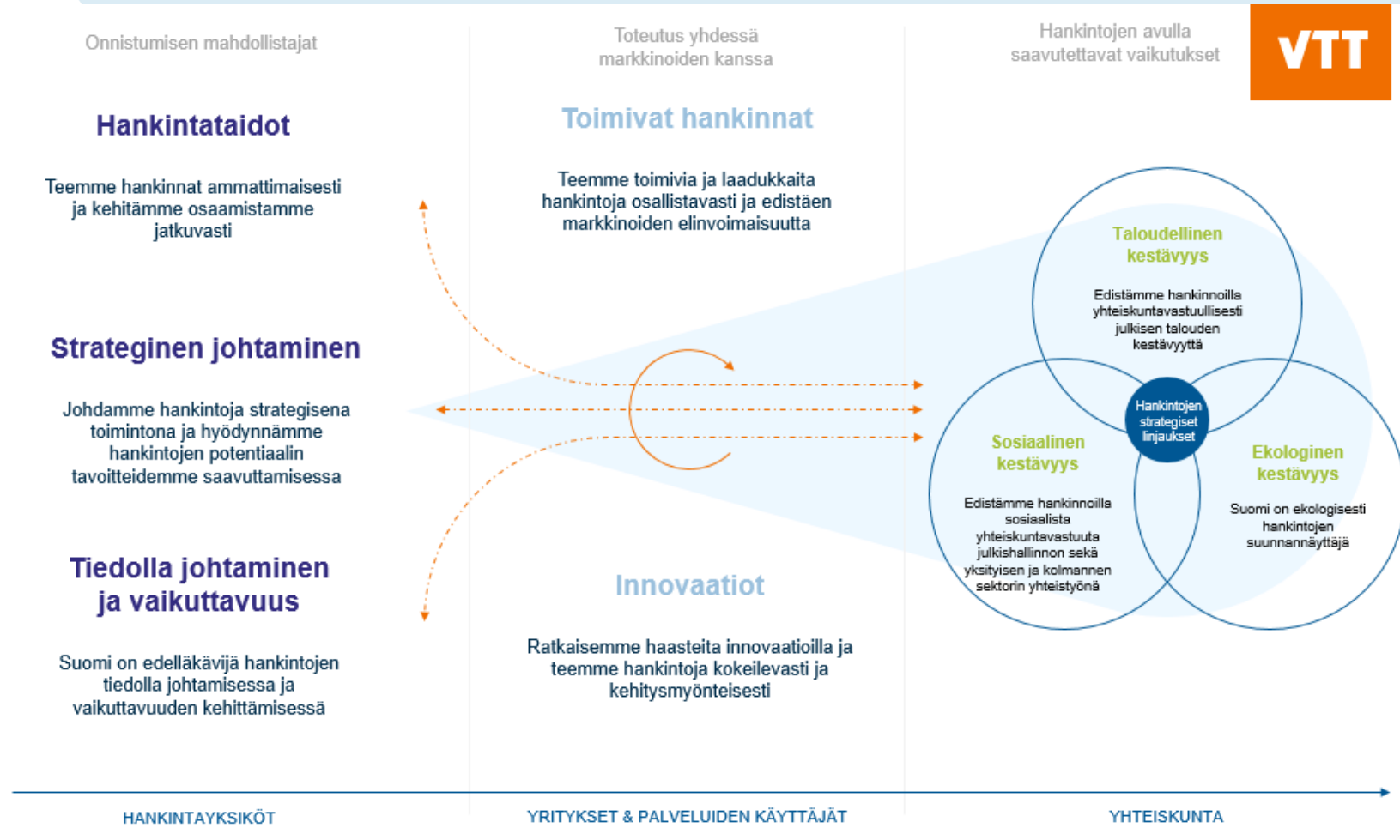
- Tuotamme päätöksenteon tueksi tietoa ja suosituksia olemassa olevan lainsäädännön ja julkisten hankintojen toimintamallien ja ohjauskeinojen kehittämiseksi.
- Luomme kehittämisalustoja vaikuttavuudeltaan merkittävien hankintojen edistämiseksi sekä vapaaehtoisten sitoumusten, kuten Greendealien, kehittämiseksi.
- Päivitämme oppaan vastuullisista elintarvikehankinnoista.
- Käynnistämme vähähiilisten hankintojen skaalautumista edistävän kehittämisohjelman.

STRATEGISET VAIKUTTAVUUSMITTARIT

KANSALLISEN JULKISTEN HANKINTOJEN STRATEGIAN VAIKUTTAVUUDEN MITTAAMISEN KOKONAISMALLI

- Mittarit tekevät näkyväksi tavoiteltavan muutoksen ja auttavat seuraamaan seurata strategian vaikutusta ja aikaan saatuja tuloksia.
- Yhteensä 27 mittaria, jotka liittyvät tahtotilojen ”tulokoriin”
- Mitattavaa tietoa kerätään eri tietolähteistä monipuolisesti
- Valitut mittarit luovat kokonaiskuvan Hankinta-Suomen pitkän ajan vaikutuksista: yhdessä ne osoittavat onko toiminnan suunta oikea, vauhti sopiva ja tarvitaanko korjausliikkeitä.
- Mittarit ovat osa hankintojen johtamista: niiden tuottaman tiedon avulla ohjataan tulevia toimia ja resursseja

Onnistumisen mahdollistajat

Hankintataidot

1. Organisaatioiden hankintaosaamisen strategisen ja operatiivisen kyvykkyyden taso
2. Julkisiin hankintojen keskittyvien koulutuskokonaisuuksien, opintokokonaisuuksien sekä täydennyskoulutuksen määrä
3. Tarjottavan koulutuksen relevanssi ja kohdentuminen hankintojen parissa päätoimisesti tai oman toiminnan ohessa työskentelevien osaamisen kehittämiseen

Strateginen johtaminen

1. Hankintastrategian/hankintojen strategiset linjaukset laatineiden yksiköiden osuus
2. Tulevaisuuteen suuntaavan hankintojen toteuttamissuunnitelman laatineiden osuus
3. Kansallisessa hankintastrategiassa tai organisaation strategiassa esitettyjen vaikuttavuustavoitteiden toteutumisen järjestelmällistä seurantaa toteuttavien organisaatioiden osuus
4. Julkisilla organisaatioilla on laadittuna hankinnat huomioiva suunnitelma häiriötilanteisiin varautumisesta

Tiedolla johtaminen ja vaikuttavuus

1. Hankintoihin liittyvien data-alustojen ja kansallisten sähköisten työkalujen käyttöaste
2. Vaikuttavuusperusteisten hankintojen määrä ja osuus
3. Hankintojen laadun ja vaikutusten seuranta ja hyödyntäminen johtamisessa hankintayksiköissä ja kansallisesti

Toteutus yhdessä markkinoiden kanssa

Toimivat hankinnat

1. Tietopyyntöjen ja markkinavuoropuhelukutsujen osuus hankinnoista sekä hankintasuunnitelmia ja kilpailuskalentereita julkaisevien yksiköiden osuus
2. Tarjousten määrän kehitys sekä kilpailutuksiin osallistuvien ja voittaneiden yritysten piirteet
3. Palvelun käyttäjien ja heitä edustavien tahojen osallistuminen valmisteluvaiheeseen, osuus hankinnoista

Innovaatiot

1. Innovaationäkökohtien huomiointi hankinnan valmisteluvaiheessa, osuus hankinnoista
2. Vaihtoehtoisten ja innovatiivisten ratkaisujen tarjoamista edistävien menettelyjen ja toimintatapojen osuus hankinnoista
3. Hankittujen ratkaisujen uutuus tilaajalle ja markkinalle & vaikutukset hankintayksikön kannalta

Hankintojen avulla saavutettavat vaikutukset

Taloudellinen kestävyys

1. Rikosrekisteriotteen tarkastamista tukevan teknologian käyttöönotto
2. Hankintojen osuus, jotka toteutetaan suunnitelmallisesti elinkaari- ja vaikuttavuuslaskelmia hyödyntäen
3. Julkisten hankintojen kokonaisvolyyymi ja sen suhde kilpailutettujen hankintojen volyyymiin

Sosiaalinen kestävyys

1. Hankintayksiköt, jotka hyödyntävät työllistämisehtoa hankinnoissaan
2. Työ- ja oppisopimuspaikat, jotka on synnytetty työllistämisehtoa hyödyntämällä
3. Hankintayksiköt, jotka edistävät ihmisoikeusriskien tunnistamista ja perusoikeuksia hankinnoissa
4. Hankintayksiköillä on käytössä yhteinen Code of Conduct -malli

Ekologinen kestävyys

1. Hankintojen osuus, jotka edistävät hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista
2. Hankintojen lukumäärä, jotka edistävät Suomen kiertotalouden tiekartan toteutumista
3. Hankintojen avulla tapahtuneet kasvihuonepäästöjen vähennykset.
4. Luomuruoan osuus vuonna 2030 ruokapalveluhankinnoissa on 25 %

STRATEGIAN TOIMEENPANO TEEMARYHMISSÄ

Strategian toimeenpano teemaryhmien työnä

Jokaiseen tahtotilaan liittyen perustetaan teemaryhmä. Teemaryhmät vastaavat osaltaan strategian toimeenpanosta ja niiden vastuulla on käynnistää toimenpiteitä strategian toteuttamiseksi

- Teemaryhmät käyvät läpi strategiavalmistelussa syntynyttä aineistoa ja tämän pohjalta analysoivat ja priorisoivat käynnistettäviä toimenpiteitä strategian tavoitteiden saavuttamiseksi
- Teemaryhmät ovat kaikille asiasta kiinnostuneille avoimia

TULE MUKAAN! Ilmoittautumiset ja lisätiedot: martina.nisula@vm.fi

KIITOS MIELENKIINNOSTASI!

Tarja.sinivuori-boldt@vm.fi

